„Sztuka mimo wszystko” w Muzeum w Koszalinie

[1]

Wystawa „Sztuka mimo wszystko”

Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Wernisaż: 29 czerwca (niedziela), godz. 12.00

Czas trwania wystawy: 29 czerwca – 17 sierpnia 2025

Muzeum w Koszalinie serdecznie zaprasza na wystawę poświęconą dwóm wyjątkowym artystom: rzeźbiarzowi Franciszkowi Duszeńce oraz architektowi Adamowi Hauptowi. Ekspozycja nie tylko odkrywa kulisy ich niezwykłej współpracy – ale także prezentuje ich najważniejsze projekty, które mimo politycznych ograniczeń odważnie podejmowały tematy pamięci, wolności i tożsamości.

„Sztuka mimo wszystko” to opowieść o twórczości, która przetrwała pomimo traumatycznych doświadczeń wojennych, odciskających trwałe piętno na psychice, często na całe życie. To sztuka powstała w czasach niepewności, lęku o przyszłość oraz przetrwanie w trudnych latach powojennych. W okresie, gdy życie artystów i ich dzieła były pod ścisłą kontrolą, a twórczość często wykorzystywano do celów propagandowych, tacy artyści jak **Franciszek Duszeńko** – rzeźbiarz, oraz **Adam Haupt** – architekt, musieli balansować między spełnianiem oczekiwań władzy a zachowaniem swojej artystycznej wolności.

Duszeńko i Haupt współpracowali przy wielu projektach pomnikowych, których forma i treść często zawierały subtelne, ukryte przesłania – komentarze do sytuacji politycznej. Choć ich dzieła na pierwszy rzut oka mogły wydawać się zgodne z obowiązującą linią propagandową, przy bliższym spojrzeniu ujawniały głębsze, często krytyczne treści czy ukryte symbole.

Artystów połączyła wspólna przeszłość – lwowskie korzenie, działalność w Armii Krajowej oraz wspólna praca w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku (jeszcze w czasach, gdy jej siedziba znajdowała się w Sopocie). Na gruncie zawodowym zrodziła się między nimi przyjaźń, która zaowocowała wybitnymi realizacjami, takimi jak Pomnik Obrońców Wybrzeża na Westerplatte, Pomnik Ofiar Obozu Zagłady w Treblince oraz ich pierwsze wspólne dzieło – Pomnik Wdzięczności w Koszalinie.

Te trzy monumentalne realizacje są tematem wystawy, która po raz pierwszy w pełni przedstawia współpracę tych dwóch artystów, uwzględniając zarówno kontekst polityczny, jak i kwestie cenzury.

Wystawa jest również hołdem dla Franciszka Duszeńki w setną rocznicę jego urodzin – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą z dnia 24 lipca 2024 roku ustanowił Franciszka Duszeńkę patronem roku 2025.

Kuratorkami wystawy są:

Prof. Katarzyna Radecka – Politechnika Koszalińska

Joanna Szymula-Grygiel – Muzeum Narodowe w Gdańsku

Projekt zrealizowany w oparciu o współpracę: Politechniki Koszalińskiej, Muzeum w Koszalinie, Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Muzeum Narodowego w Gdańsku oraz Archiwum Państwowego w Koszalinie.

Wystawa objęta jest honorowym patronatem Prezydenta Miasta Koszalina, Prezydenta Miasta Gdańska i Wojewody Pomorskiego.

Wstęp na wernisaż jest bezpłatny.

Adam Haupt (1920–2006) – architekt, pedagog, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku (1962–1965). Studiował architekturę na Politechnice Lwowskiej oraz Akademii Górniczej w Krakowie, równolegle ucząc się malarstwa w krakowskiej ASP pod kierunkiem prof. Eugeniusza Eibischa. Dyplom inżyniera architekta uzyskał w 1946 roku pod opieką prof. Adolfa Szyszko-Bohusza. Od 1946 roku związany z Trójmiastem. Współtwórca m.in. Pomnika Bohaterów Westerplatte, Mauzoleum Ofiar Obozu Zagłady w Treblince oraz Cmentarza Żołnierzy Francuskich w Gdańsku. Wykładowca i dziekan, współtwórca kierunku wzornictwa przemysłowego w Bagdadzie. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Franciszek Duszeńko (1925–2008) – wybitny rzeźbiarz i pedagog, jeden z czołowych twórców polskiej rzeźby monumentalnej XX wieku. Żołnierz AK, więzień niemieckich obozów koncentracyjnych. Studiował w Państwowym Instytucie Sztuk Plastycznych we Lwowie. Po wojnie kontynuował naukę w Łodzi, a od 1946 roku w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku, gdzie kontynuował karierę naukową, zostając profesorem a następnie rektorem tej uczelni. Twórca monumentalnych rzeźb, m.in. Pomnika Ofiar Obozu Zagłady w Treblince, Pomnika Obrońców Wybrzeża na Westerplatte oraz Pomnika Polskich Artylerzystów w Toruniu. W jego dorobku znajdują się również medale, rzeźby i płaskorzeźby. Inicjator Galerii Dzieł Zasłużonych Pedagogów Uczelni. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Tekst: prof. Katarzyna Radecka
Redakcja: Alicja Nowak-Zientarska

- Więcej aktualności [2]
- Archiwum [3]

Adres źródłowy: https://www.koszalin.pl/pl/news/sztuka-mimo-wszystko-w-muzeum-w-koszalinie?language=pl

Odnośniki
[1] https://www.koszalin.pl/sites/default/files/field/image/wystawa_sztuka_mimo_wszystko_grafika1.jpg
[2] https://www.koszalin.pl/pl/aktualnosci?language=pl

[3] https://www.koszalin.pl/pl/archiwum?language=pl